

به نام خدا

تدریس مهارت های آموزشی در کلاس

مولفان :

صبا قربانی

مریم زارع

طوبی کوشکی

اعظم باشی چولی

ثمانه عسکری

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۳)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سرشناسه: قربانی، صبا، ۱۳۶۶
عنوان و نام پدیدآور: تدریس مهارت های آموزشی در کلاس / مولفان صبا قربانی، مریم زارع، طوبی
کوشکی، اعظم باشی چولی، ثمانه عسکری.
مشخصات نشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری: ۱۴۸ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۹۵۷-۲
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
موضوع: تدریس- مهارت های آموزشی
شناسه افزوده: زارع، مریم، ۱۳۶۳
شناسه افزوده: کوشکی، طوبی، ۱۳۶۰
شناسه افزوده: باشی چولی، اعظم، ۱۳۶۱
شناسه افزوده: عسکری، ثمانه، ۱۳۶۵
رده بندی کنگره: PN۲۱۶۹
رده بندی دیویی: ۸۰۹/۲۳۰
شماره کتابشناسی ملی: ۹۴۹۳۸۸۱
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

نام کتاب: تدریس مهارت های آموزشی در کلاس
مولفان: صبا قربانی - مریم زارع - طوبی کوشکی - اعظم باشی چولی - ثمانه عسکری
ناشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)
صفحه آرایی، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۳
چاپ: زیرجد
قیمت: ۱۴۸۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان:
<https://chaponashr.ir/ketabresan>
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۹۵۷-۲
تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵
www.chaponashr.ir

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷.....	فصل اول.....
۷.....	تدریس مهارت های آموزش در کلاس درس.....
۹.....	مقررات قانونی برای آموزش عادلانه
۱۱.....	دستورالعمل متمایز: تعریف و اصول
۱۴.....	رویکردهای آموزشی سنتی در مقابل مدرن
۱۶.....	نقش ارزشهای اسلامی و فارسی
۱۸.....	حقوق قانونی دانش آموزان با نیازهای ویژه
۲۱.....	فشار برای کلاس های درس فراگیر
۲۵.....	فصل دوم.....
۲۵.....	شناخت و پرداختن به تنوع یادگیری.....
۲۵.....	انواع سبک های یادگیری و هوش های چندگانه
۲۷.....	عوامل اجتماعی-اقتصادی و برابری آموزشی
۳۰.....	تغییرات فرهنگی و زبانی در کلاس های درس
۳۳.....	دستورات قانونی برای آموزش زبان و فرهنگی
۳۶.....	ملاحظات جنسیتی در تمایز
۳۸.....	عوامل اجتماعی- عاطفی مؤثر بر یادگیری
۴۱.....	نقش تشخیص و ارزیابی اولیه
۴۳.....	حقوق آموزش ویژه و ادغام

فصل سوم.....	۴۷
راهبردهای عملی برای آموزش متمایز.....	۴۷
تکالیف لایه ای و گروه بندی انعطاف پذیر	۴۷
فشرده سازی برنامه درسی و شتاب موضوع	۴۹
استفاده از فناوری برای تمایز	۵۲
تابلوهای یادگیری و انتخاب پروژه محور	۵۵
انطباق با محیط کلاس درس و چیدمان صندلی	۵۸
تمتیز کردن تکالیف و روش های ارزشیابی	۶۰
ملاحظات قانونی در ارزشیابی دانش آموزان	۶۳
مدیریت کلاس های بزرگ با نیازهای متنوع	۶۶
فصل چهارم.....	۶۹
برنامه ریزی مشارکتی و آموزش تیمی.....	۶۹
مزایای برنامه ریزی مشارکتی	۶۹
الگوهای تدریس مشترک و اجرای آنها	۷۱
پیمایش پویایی بین فردی در میان مربیان	۷۴
دستورالعمل های حقوقی برای همکاری معلمان	۷۶
مشارکت والدین و معلمان در تمایز	۷۸
تعامل با متخصصان و درمانگران خارجی	۸۱
حفظ محرمانگی و حریم خصوصی	۸۳
برخورد حرفه ای به تعارضات و اختلاف نظرها	۸۵
فصل پنجم.....	۸۹

۸۹	نقش فناوری در آموزش متمایز.....
۸۹	ادغام بسترهای دیجیتال و آموزش الکترونیکی
۹۱	نرم افزار و ابزار یادگیری تطبیقی
۹۳	جنبه های حقوقی دسترسی دیجیتال در آموزش
۹۶	ایمنی آنلاین و ملاحظات اخلاقی
۹۸	واقعیت مجازی و واقعیت افزوده در کلاس های درس
۱۰۱	سیستم های ارزیابی دیجیتال و بازخورد
۱۰۳	پرداختن به شکاف دیجیتالی بین دانشجویان
۱۰۶	تلفیق تکنیک های آموزشی سنتی فارسی با فناوری مدرن
۱۰۹	فصل ششم.....
۱۰۹	توسعه و رشد حرفه ای.....
۱۰۹	اهمیت یادگیری مادام العمر برای معلمان
۱۱۲	برنامه های آموزشی موجود در ایران
۱۱۴	الزامات قانونی برای گواهینامه و آموزش معلمان
۱۱۶	مربیگری همتایان و یادگیری مشارکتی
۱۱۸	به روز ماندن با روندهای جهانی در آموزش متمایز
۱۲۱	تمرینات انعکاسی و خودارزیابی برای مربیان
۱۲۵	منابع.....

فصل اول

تدریس مهارت های آموزش در کلاس درس

چشم انداز آموزشی ایران در طول سال ها به طور قابل توجهی تکامل یافته است که منعکس کننده میراث فرهنگی غنی و عوامل مختلف اجتماعی است که رویکرد کشور به آموزش را شکل داده است. در این بخش به جنبه های چندوجهی نظام آموزشی ایران و پاسخ آن به تنوع روزافزون در کلاس های درس می پردازیم. درک چشم انداز آموزشی ایران برای مربیانی که به دنبال اجرای مؤثر آموزش متمایز در این زمینه هستند، بسیار مهم است. این بخش به بررسی ابعاد تاریخی، اجتماعی و آموزشی آموزش و پرورش در ایران می پردازد، با تمرکز بر چگونگی برخورد مربیان با چالش های ایجاد شده توسط کلاس های درس.

برای درک منظر آموزشی ایران و رویکرد آن به تنوع، بررسی مبانی تاریخی آن ضروری است. همانطور که قبلاً بحث شد، ایران دارای سابقه طولانی در آموزش است که ریشه در سنت های کهن انتقال شفاهی دانش و جستجوی خرد دارد (نصر، ۱۳۵۱، ص ۴۵). این ریشه های تاریخی به ارزشی که برای آموزش در جامعه ایرانی قائل شده است کمک کرده است.

تأثیرات اسلامی در شکل گیری آموزش ایرانیان نقش اساسی داشته است. عصر طلایی اسلامی که با ترجمه متون یونانی، رومی و فارسی به عربی مشخص شد، پایه و اساس

اهمیت دانش پژوهی و فعالیت های فکری را پایه گذاری کرد (کندی، ۲۰۰۶، ص ۶۷). ارزش های اسلامی مانند دانش جویی، تفکر انتقادی و رفتار اخلاقی عمیقاً در اخلاق آموزشی ایران جا افتاده است.

چشم انداز آموزشی ایران نیز متأثر از ترکیب فرهنگی-اجتماعی متنوع آن است. این کشور محل زندگی اقوام، زبان ها و هویت های منطقه ای مختلف است (قهرمانی نسب، ۱۳۹۱، ص ۸۸). درک این تنوع برای مربیان حیاتی است زیرا بر ترکیب کلاس های درس و پویایی فرهنگی درون آنها تأثیر می گذارد.

مشخصه نظام آموزشی ایران یک برنامه درسی جامع است که طیف وسیعی از دروس از جمله ادبیات، علوم، ریاضیات و علوم دینی را در بر می گیرد (مازیار، ۱۳۹۷، ص ۷۶). برنامه درسی نشان دهنده تعهد کشور به ارائه آموزش جامع به شهروندان خود است که شامل تمرکز بر ارزش ها و اصول اسلامی است.

در حالی که تنوع در کلاس های درس ایرانی یک دارایی ارزشمند است، چالش های منحصر به فردی را نیز به همراه دارد. یکی از چالش های کلیدی، پذیرش دانش آموزان با زمینه های زبانی و گویش های متفاوت است. نظام آموزشی ایران در درجه اول از زبان فارسی به عنوان ابزار آموزشی استفاده می کند که می تواند برای دانش آموزانی که زبان اصلی آنها فارسی نیست، مشکلاتی ایجاد کند (صراف، ۱۳۹۶، ص ۱۰۵).

علاوه بر این، دانش آموزان با پیشینه های اجتماعی-اقتصادی مختلف ممکن است سطوح مختلفی از دسترسی به منابع آموزشی داشته باشند که می تواند بر عملکرد تحصیلی آنها تأثیر بگذارد (OECD، 2020، ص ۲۳). پرداختن به این نابرابری ها برای ایجاد یک چشم انداز آموزشی فراگیر ضروری است.

در پاسخ به جمعیت متنوع دانش آموزی، مربیان ایرانی به طور فزاینده ای اهمیت آموزش فراگیر و آموزش های متفاوت را درک کرده اند. هدف آموزش فراگیر فراهم کردن فرصت های برابر برای همه دانش آموزان، صرف نظر از پیشینه یا توانایی هایشان است (پورکریمی، ۱۳۹۰، ص ۴۲). آموزش متمایز، به عنوان یک رویکرد آموزشی، با

اصول آموزش فراگیر از طریق تطبیق روش های تدریس برای رفع نیازهای فردی دانش آموزان همسو می شود (تاملینسون، ۲۰۱۴، ص ۵۶).

چشم انداز آموزشی ایران با مبانی تاریخی، تأثیرات اسلامی، تنوع اجتماعی-فرهنگی و تعهد به ارائه آموزش جامع برای همه مشخص شده است. مریبان در ایران با چالش پاسخگویی به نیازهای جمعیت دانش‌آموزی متنوع، از جمله تفاوت‌های زبانی و اجتماعی-اقتصادی مواجه هستند. در پاسخ، آنها به طور فزاینده ای به آموزش متمایز و شیوه های فراگیر روی می آورند تا کلاس هایی ایجاد کنند که همه دانش آموزان بتوانند در آن پیشرفت کنند. درک تأثیر متقابل پیچیده عوامل تاریخی، فرهنگی و آموزشی در چشم‌انداز آموزشی ایران برای مریبان و سیاست‌گذارانی که هدفشان ارتقای فراگیری و اثربخشی آموزش در ایران است، ضروری است.

مقررات قانونی برای آموزش عادلانه

پیگیری آموزش عادلانه در ایران توسط مجموعه ای از مقررات قانونی که در طول سال ها وضع شده هدایت و شکل گرفته است. این مقررات نشان دهنده تعهد دولت ایران برای اطمینان از دسترسی هر شهروند به آموزش با کیفیت، صرف نظر از پیشینه یا شرایط است. در این بخش، توسعه تاریخی و وضعیت معاصر چارچوب های قانونی طراحی شده برای ترویج آموزش عادلانه در ایران را بررسی خواهیم کرد. با بررسی قوانین و مقررات حاکم بر آموزش، می‌توان به مبانی آموزش متمایز در چارچوب ایران و تلاش‌ها برای رسیدگی به نابرابری‌های آموزشی پی برد.

برای درک مقررات قانونی برای آموزش عادلانه در ایران، ابتدا باید زمینه تاریخی را در نظر گرفت. قوانین آموزشی ایران در طول زمان تکامل یافته است و به نیازهای متغیر جامعه و اولویت های دولت پاسخ می دهد. یکی از اولین اقدامات حقوقی قابل توجه مربوط به آموزش و پرورش «قانون آموزش و پرورش ۱۹۰۷» در دوره قاجار بود (صراف، ۱۳۸۹، ص ۹۸). این اقدام با تأکید بر تأسیس مدارس و تصویب برنامه درسی استاندارد، زمینه ساز نوسازی آموزش در ایران شد.

دوران سلطنت رضاشاه پهلوی دوران تحولی را در آموزش و پرورش ایران رقم زد. در سال ۱۹۳۶، دولت «قانون سازمان آموزشی» را ارائه کرد که مدیریت آموزشی را متمرکز کرد و یک برنامه درسی یکسان را ترویج کرد (بشیری، ۱۳۹۶، ص ۱۱۲). هدف این ماده قانونی استانداردسازی آموزش و رفع نابرابری های منطقه ای با تحمیل یک چارچوب آموزشی مشترک در سراسر کشور بود.

انقلاب ایران در سال ۱۳۵۷ تأثیر عمیقی بر چشم انداز قانونی آموزش و پرورش گذاشت. دولت پس از انقلاب نظام آموزشی را به گونه ای تغییر ساختار داد که آن را با اصول اسلامی هماهنگ کند. "قانون آموزش و پرورش ۱۹۸۰" وزارت آموزش و پرورش را تأسیس کرد و اصلاحاتی را برای گنجاندن آموزه های اسلامی در برنامه درسی ارائه کرد (احتشامی و زویری، ۲۰۰۷، ص ۱۵۸). در حالی که هدف این تغییرات ارتقای برابری فرهنگی و مذهبی بود، مجموعه جدیدی از چالش های مرتبط با فراگیر بودن محتوای آموزشی را نیز مطرح کرد.

در دوران معاصر، ایران به تدوین مقررات قانونی با هدف ارتقای آموزش عادلانه ادامه داده است. «طرح اصلاح آموزش و پرورش ۲۰۰۵» نقطه عطفی بود که بر ضرورت ارتقای کیفیت آموزش و کاهش نابرابری های آموزشی تأکید داشت (فاضلی، ۱۳۹۸، ص ۷۵). این طرح شامل اقداماتی برای تقویت آموزش معلمان، گسترش دسترسی به آموزش در مناطق روستایی و رسیدگی به نیازهای دانش آموزان دارای معلولیت بود.

یکی از جنبه های کلیدی آموزش عادلانه در ایران، ترویج شیوه های فراگیر است. «قانون آموزش و پرورش کودکان استثنایی» (۱۳۹۳) بر تعهد دولت برای فراهم کردن فرصت های آموزشی برای دانش آموزان دارای معلولیت تأکید دارد (مجلس ایران، ۱۳۹۳، ص ۳). این ماده قانونی مدارس را تشویق می کند تا راهبردهای آموزشی متفاوتی را برای پاسخگویی به نیازهای متنوع دانش آموزان دارای معلولیت اتخاذ کنند و محیط یادگیری فراگیرتری را ترویج کنند.